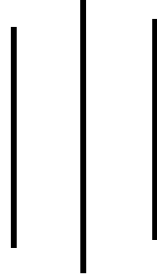

गाउँ सभाको १५ औं अधिवेशनमा उपाध्यक्ष श्री रामबहादुर
बस्नेत बाट प्रस्तुत आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को
वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम

सिद्ध कुमाख गाउँपालिका
ढोरचौर, सल्यान
कर्णाली प्रदेश, नेपाल

२०८१ असार १० गते सोमबार

सिद्ध कुमाख गाउँपालिकाको पन्ध्रौँ गाउँसभामा प्रस्तुत बजेट बक्तव्य-२०८१/०८२

आदरणीय गाउँसभाका सभाअध्यक्ष एवं सभासद ज्युहरु,

नेपाली जनताको लामो समयको त्याग बलिदान र संघर्षको परिणाम स्वरूप स्थापित संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र कार्यान्वयनको महत्वपूर्ण र ऐतिहासिक पृष्ठभूमिमा यस सिद्ध कुमाख गाउँ सरकारको पन्ध्रौँ गाउँ सभा मार्फत आ व २०८१।८२ को बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम यस सम्मानित सदनमा प्रस्तुत गर्न पाउदा गौरवको अनुभूति गरेको छु ।

यस विशिष्ट अवसरमा सिद्ध कुमाख गाउँपालिकाको गरिमामय गाउँसभा समक्ष आगामी आव २०८१/८२ को बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्नु पूर्व म प्रजातन्त्र, संघिय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र, सभावेशीता, धर्मनिरपेक्षता र सामाजिक न्याय, देश र जनताको लागि भएका विभिन्न आन्दोलन तथा संघर्षहरूमा आफ्नो जीवन बलिदान गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात, अज्ञात शहिदहरूप्रति भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । विभिन्न लोकतान्त्रिक आन्दोलनका घाइते तथा अपाङ्गहरू प्रति उच्च सम्मान तथा स्मरण गर्न चाहन्छु । साथै गाउँपालिकाको संस्थागत विकासमा योगदान पुर्याउनु हुने अग्रज अभिभावक, जनप्रतिनिधि, राजनीतिकर्मी, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, समाजसेवी, सुरक्षा निकाय, संचारकर्मी लगायत अन्य सरोकारवाला सबैमा कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु ।

हामी चालु आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को बजेट तथा कार्यक्रमलाई सफलतापूर्वक कार्यान्वयनको अन्तिम चरणमा छौँ । चालु आर्थिक वर्ष २०८०।८१ मा सिद्ध कुमाख गाउँपालिकाको कुल बजेट ३६ करोड ८ लाख ८ हजार ३ सय २८ रुपैया रहेको थियो । जस मध्ये हाल सम्म २० करोड ५६ लाख ४८ हजार अर्थात ५७ प्रतिशत बजेट खर्च भइ सकेको अवस्था छ । आर्थिक वर्ष २०८०।८१ को कुल अनुमानित बजेट मध्ये केहि आन्तरिक स्रोत संघिय सरकारबाट प्राप्त हुने राजस्व बाँडफाँड वापतको रकम र केहि समानिकरण अनुमानको रकम समेत प्राप्त नहुने अवस्था देखिएकोले खर्च बढाउन कठिन रहेको व्यहोरा यस सम्मानित सदनमा अवगत गराउन चाहन्छु । हाल सम्म करिव ८० प्रतिशत योजना सम्पन्न भइ भुक्तानीको चरणमा रहेका छन् ।

चालु वर्षको बजेट कार्यान्वयनमा सहयोग गर्नु हुने सम्पूर्ण गाउँपालिका बासी आमामुवा दाजुभाई तथा दिदीबहिनी गाउँ सभाका सदस्य ज्युहरु कार्यपालिका सदस्य ज्युहरु तथा राष्ट्र सेवक कर्मचारीहरूमा यस गरिमामय सदन मार्फत हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

आदरणीय गाउँसभाका सभाअध्यक्ष एवं सभासद ज्युहरु,

अव म आगामी वर्षको बजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

- शैक्षिक जनशक्ति व्यवस्थापन तथा पुर्वाधार विकासमा लगानी बृद्धि गरि गुणस्तर सुधार गर्ने ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रको संस्थागत क्षमाता विकास गरी नागरिक पहुच अभिवृद्धि गर्ने ।
- सडक तथा पुर्वाधार विकास गर्ने ।

- खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्रको विकास गर्ने ।
- नागरिकहरुलाई उद्धमशिलता तथा व्यावसायिकता तर्फ आक्रुशित गरि दिगो आर्थिक वृद्धि हासिल गर्ने ।
- सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा नागरिक पहुच अभिवृद्धि गरि सुशासनको प्रत्याभुति गर्ने ।
- कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा व्यावसायिकता प्रवर्द्धन गरी कृषकहरुलाई आत्मनिर्भर गराउने ।
- रोजगारी सृजना र आय आर्जनका माध्यमबाट नागरिकको जीवन स्तरमा सुधार गर्ने ।

आगामी वर्षको बजेटका प्राथमिकताहरु देहाय बमोजिम निर्धारण गरेको छु ।

- शैक्षिक पुर्वाधार निर्माण र जनशक्ति व्यवस्थापनमा लगानी वृद्धि गर्ने ।
- स्वास्थ्य क्षेत्रको संस्थागत विकास र सेवा प्रवाहमा गुणस्तर कायम गर्ने
- स्वच्छ खानेपानी तथा सरसफाइमा सबै नागरिकको पहुच वृद्धि गर्ने ।
- सडक पुर्वाधार निर्माणमा जोड दिइ नागरिक पहुच अभिवृद्धि गर्ने ।
- कृषि तथा पशुपालन क्षेत्रमा उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गर्ने ।
- महिला दलित आदिवासी जनजाति अपाङ्गता भएका व्यक्ति र जेष्ठ नागरिक लगायतका वर्गको संरक्षण क्षमाता अभिवृद्धि र समावेशी विकासमा जोड दिने ।

जनताको माग,चाहाना,आवश्यकता र संभावनाको उचित संबोधन हुने गरि बजेट निर्माण एंव तर्जुमा गर्नु र योजनाहरु अघि बढाउनु हामी सबैको कर्तव्य हो । समयको परिवर्तन सगै जनताको विकास प्रतिको अपेक्षहरु पनि अत्याधिक रुपमा बढेका छन् । प्रत्येक वडा तथा बस्तीका जनताको विकास प्रतिको चाहनालाई सम्बोधन गर्न योजना तर्जुमा प्रक्रियामा जनताको अधिकाधिक सहभागीताबाट विकास योजनाहरु छनौट हुदै आएका छन् ।

आगामी आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को बजेट तथा कार्यक्रम निर्माण गर्दा नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन-२०७४,नेपाल सरकारको सोच,नीति तथा कार्यक्रम, सोह्रौं योजनाको आधारपत्र, अन्तराष्ट्रिय क्षेत्रमा मुलुकले जनाएको प्रतिवद्धता ,मार्गदर्शन, विभिन्न ऐन, निर्देशिकाका साथै यस गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम भित्र केन्द्रित रहेर यो बजेट प्रस्तुत गर्न गइरहेको छु ।

आदरणीय गाउँसभाका सभाअध्यक्ष एंव सभासद ज्युहरु,

अव म यस सम्मानित सभामा बजेटको शिर्षकगत साराशं प्रस्तुत गर्न गराईरहेको छु ।

आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को लागि संघिय सरकारबाट प्राप्त वित्तिय हस्तान्त्रण अन्तरगत समानिकरण अनुदान रु.७ करोड २७ लाख, शशर्त अनुदान रु.१४ करोड ६७ लाख, राजश्व बाडफाइ वापत रु. ७ करोड ८ लाख र विशेष अनुदान रु. ५० लाख गरि जम्मा रु.२९ करोड ५२ लाख प्राप्त हुने अनुमान छ ।

प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तीय हस्तान्तरण अन्तर्गत समानिकरण अनुदान रु.७२ लाख ५२ हजार, शशर्त अनुदान रु.१ करोड १० लाख ४५ हजार, सवारी साधन कर बाँडफाँड वापत रु.७ लाख ९९ हजार ३ सय २ रुपैयाँ गरि जम्मा रु.१ करोड ९० लाख ९६ हजार ३ सय २ रुपैयाँ प्राप्त हुने अनुमान छ।

त्यस्तै आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ का लागि आन्तरिक आम्दानी रु २९ लाख ३० हजार प्राप्त हुने अनुमान गरिएको छ ।

यसरी आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/८२ का लागि सिद्ध कुमाख गाउँपालिकाको कुल बजेट रु ३१ करोड ७५ लाख ७२ हजार ३ सय २ रुपैयाँ रहने अनुमान गरेको छु । चालू वर्षको अन्त्यमा बचत हुन जाने वैक मौज्दात रकम समेत यसै बजेटको अंश भैजाने व्यहोरा यस सम्मानीत सदनमा जानकारी गराउन चाहन्छु । जस मध्ये चालु खर्च तर्फ २४ करोड ३१ लाख ७९ हजार ३ सय २ रुपैयाँ अर्थात कुल बजेटको ७६.५७% विनियोजन गरेको छु । त्यस्तै पुजिगत तर्फ ७ करोड ४३ लाख ९३ हजार अर्थात कुल बजेटको २३.४३ % विनियोजन गरेको छु । संघीय सरकार, प्रदेश सरकार तथा अन्य निकायबाट उल्लेखित रकमका अतिरिक्त अन्य रकम प्राप्त हुन आएमा यसै बजेटको अंश भै जाने व्यहोरा समेत यस सभामा अवगत गराउन चाहन्छु ।

गत आर्थिक वर्षको यथार्थ आम्दानी र यस वर्षको संशोधित अनुमान तथा आगामी आ.ब.को प्रस्तावित आयको विवरण अनुसूचि २ मा संलग्न गरिएको छ । त्यसै गरी गत आर्थिक वर्षको वास्तविक खर्च र यस वर्षको संशोधित अनुमान र आगामी आ.ब.को व्यय अनुमानको विवरण अनुसूचि ६ मा संलग्न गरिएको छ । चालु आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बचत हुन जाने रकम समेत यसै बजेटको अंशका रूपमा चालु वर्षमा सम्पन्न हुन नसकेका योजनाहरूलाई प्राथमिकताका साथ निरन्तरता दिइने गरि व्यवस्था मिलाएको छु । साथै उक्त कार्यक्रम र विनियोजित बजेटको विस्तृत विवरण गाउँसभाबाट पारित भएपछि गाउँपालिकाको रातो कितावमा समावेश गरिने व्यहोरा अवगत गराउदछु ।

आदरणीय गाउँसभाका सभाअध्यक्ष एवं सभासद ज्युहरू,

अब म यहाँहरू समक्ष आ.व.२०८१/०८२ को बजेटको क्षेत्रगत सारांश प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

क्र.स.	विषयगत क्षेत्र	विनियोजित बजेट	कैफियत
१	शशर्त तर्फका योजना तथा कार्यक्रम	१६ करोड २७ लाख ९९ हजार	
२	आर्थिक विकास	५८ लाख ६० हजार	
४	सामाजिक विकास	४ करोड ६७ लाख ६८ हजार ३ सय २ रुपैयाँ	
५	पुर्बाधार विकास	३ करोड ९ लाख	
६	सुशासन तथा अन्तरसम्बन्धित क्षेत्र	२९ लाख ७५ हजार	
७	कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	६ करोड ८१ लाख २५ हजार	

आदरणीय गाउँसभाका सभाअध्यक्ष एवं सभासद ज्युहरु,

अब म यस गाउँपालिकाको महत्वपूर्ण योजनाको संक्षिप्त जानकारी गराउदछु ।

१. अन्त सरकारी वित्तिय हस्तान्तरण अन्तर्गत सशर्त बजेटका रूपमा यस गाउँपालिकालाई प्राप्त संघिय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त रकम रु १६ करोड २७ लाख ९१ हजार निर्धारित कार्यक्रमहरुमा नै खर्च हुनेगरी विनियोजन गरेको छु ।

सामाजिक विकास

२. विद्यालय स्तरको निशुल्क गुणस्तरीय र पहुँच योग्य बनाउनको लागि शैक्षिक जनशक्ति व्यवस्थापन, पूर्वाधार निर्माण अन्य शैक्षिक व्यवस्थापन लगायतका काम गर्न रु २ करोड ४० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।
३. विद्यालयको प्रशासनिक नेतृत्व गरिरहेका प्रअ हरुलाई विभिन्न उत्कृष्ट व्यवस्थापन भएका विद्यालयको अवलोकन तथा शिकाइ आदान प्रदान हुने गरि शैक्षिक अवलोकन भ्रमणका लागी बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
४. शिक्षा सुधारको मुल जग बालविकास भएकोले यस वर्ष मन्टध्वरी शिक्षणका सबै व्यवस्था सहितको एउटा नमुना बाल विकास केन्द्र स्थापना गर्नका लागि रु ५ लाख बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
५. गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवाको प्रत्याभूति गर्नको लागि जनशक्ति व्यवस्थापन, निशुल्क औषधि उपाचार सेवा लगायतका कार्यहरुको लागि उचित बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
६. १००० दिने आमा र बच्चाहरुको पोषण स्थिति सुधार गर्नको लागि अध्यक्ष पोषिलो पिठो वितरण र उपाध्यक्षको पोषण कोशेली कार्यक्रमको लागि चालु आवमा जस्तै उचित बजेट विनियोजन गरी निरन्तरता दिएको छु ।
७. वडा नं ५ को माझखर्कमा निर्माधिन आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवनमा आवश्यक जनशक्ति तथा पूर्वाधार व्यवस्थापन गरी यसै वर्ष संचालनमा ल्याउन आवश्यक बजेट व्यवस्था मिलाएको छु ।
८. सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण कार्यलाई थप व्यवस्थित गराउन बायोमेट्रि उपकरण खरिद तथा घर दैलोमा भत्ता वितरण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन बजेट व्यवस्था मिलाएको छु ।
९. ग बर्का अपाड ब्यक्तिका लागी दिइने अध्यक्ष विशेष भत्तालाई निन्तरता दिएको छु ।

दलित महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक

१०. दलित महिला बालबालिका, जेष्ठ नागरिक तथा अपाङ्गता भएका लक्षित वर्गहरूका कार्यक्रम संचालन गर्न रु २६ लाख ८० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
११. जेष्ठ नागरिकहरूमा रहेको ज्ञान सिप र अनुभवलाई नयाँ पुस्तामा हस्तान्तरणका अन्तरपुस्ता सिप हस्तान्तरण गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
१२. बालबालिकाहरूको व्यक्तित्व विकास संरक्षण तथा शैक्षिक विकास, बालक्लव गठन तथा बाल सहभागिताको लागि उचित बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
१३. लैंगिक हिंसा न्यूनिकरण, बालविवाह अन्त्य तथा महिला शसक्तिकरणका लागि महिला लक्षित सिपमूलक कार्यक्रम तथा सचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्नका लागि उचित बजेट विनियोजन गरेको छु ।

युवा तथा खेलकुद

१४. विभिन्न किसिमका खेलकुदहरूमा गाउँपालिकाका युवाहरूको राम्रो आकर्षण र प्रभाव रहेको कुरालाई मनन गर्दै यस गाउँपालिकालाई उत्कृष्ट खेलाडी उत्पादन स्थल बनाइ राष्ट्रमा नै चिनाउन खेल क्षेत्रमा विशेष लगानी गर्ने लक्ष्य गाउँपालिकाको रहेको छ ।
१५. स्वास्थ्यका लागि खेलकुद राष्ट्रका लागि खेलकुद भन्ने मुल नारालाई सार्थक बनाउन र खेलकुदको माध्यमबाट सिद्ध कुमाखलाई चिनाउनको लागि अध्यक्ष कप, राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड प्रतियोगिता लगायतका क्रियाकलाप संचालन गर्न यथेष्ट बजेट विनियोजन गरेको छु ।
१६. जिल्ला तथा प्रदेश स्तरमा संचालन हुने विभिन्न किसिमका खेलकुद प्रतियोगिताहरूमा सहभागि हुनको लागि आवश्यक पर्ने बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।

पूर्वाधार विकास

१७. सिद्ध कुमाख गाउँपालिका भित्रका मुख्य सडकहरू उचाल्ने-खावर्न-सागिने सडक, ढोरचौर-कालालेख-चिनाली सडक, ढोरचौर-माझखर्क सडक र चाखिलघाट-त्रिवेणी-भडारे-गोलटाकुरी सडकको मर्मत सम्भार गर्न र पटारे-कुकुरेखोर सडक, ढोरचौर-हिमालय आवि जोड्ने सडक, खारागौरा लामपोखरा सडक लगायतका सहायक सडकहरूको स्तरोन्नतीको लागि रु ८८ लाख ९० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
१८. सिद्धेश्वरी स्वास्थ्यचौकीमा पुरानो र जिर्ण भएको भवनबाट सेवा प्रवाह भैरहेको अवस्थालाई छिट्टै अन्त्य गर्न नयाँ भवन निर्माणका लागि रु ८० लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

१९. वडा नं ५ को नेपाल राष्ट्रिय मावि छापडाँडामा नयाँ भवन निर्माणका लागि संघिय सरकार सँगको विशेष अनुदान मार्फत संचालन हुने गरी रु ५० लाख बजेट व्यवस्था मिलाएको छु ।

२०. विभिन्न विद्यालयहरुमा ज्वलन्त रुपमा देखिएका भवन अभाव घेरवार अभाव जस्ता समस्यालाई क्रमश समाधान गर्दै जाने उदेश्य गाउँपालिकाको रहेको छ । आगामी आर्थिक वर्षमा सम्पन्न हुने गरी श्री हिमालय आवि डाँडाकटेरीको भवन निर्माण गर्न रु ३५ लाख, सिद्ध मावि भडारे तला थप गर्न रु २० लाख र शान्ति सुन्दर मावि खार्वनको विद्यालयको तला थप गर्न रु २५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

२१. वडा तथा वस्ती स्तरबाट जनताको प्रत्यक्ष सहभागितामा छनौट भई आएका योजना तथा कार्यक्रमहरुलाई प्राथमिकताका साथ संचालन गर्न ५ वटै वडाहरुका लागि भुगोल र जनसंख्याका आधारमा खर्च गर्ने गरी रु १ करोड ३० लाख एकमुष्ट विनियोजन गरेको छु ।

सिचाइ तथा उर्जा

२२. सबै वडाहरुमा संचालनमा रहेका साना तथा मझौला सिचाइ योजनाहरु संचालन तथा मर्मत सम्भार गरी कृषि प्रणालीमा सुधार गर्नको लागि वडागत सिलिडबाट सम्बोधन हुने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु ।

२३. उज्यालो सिद्ध कुमाख कार्यक्रम अन्तर्गत हाल सम्म विधुत विस्तार हुन नसकेका वस्ति तथा टोलहरुमा विधुतिकरणका लागि संघिय सरकार सँग सहकार्य गरी काम गर्ने गरी आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।

२४. संघिय सरकारको विधुतिकरणमा छुटहुन गएका बस्तिहरुमा तत्काल बत्ति बाल्ने पर्ने अवस्थाका लागि गाउँपालिकामा आवश्यक बजेट व्यस्था मिलाएको छु ।

खानेपानी तथा सरसफाई

२५. सुरक्षित तथा स्वच्छ पिउनेपानी उपलब्ध गराउन सञ्चालित खानेपानी योजनाको निर्माण तथा नियमित मर्मत सम्भारको लागि सबैका लागि दिगो खानेपानी तथा सरसफाई परियोजना (SUSWA) सँगको सहकार्यमा संचालन हुनेगरी उल्लेरी कोटबारा कटरकाडे खानेपानी वडा नं ४, रंगुमारे खानेपानी वडा न ४, डाडाकटेरी-परिगाउँ धाराटाकुरा खानेपानी वडा नं ३, डाडाकटेरी पाल्लो दलित टोल वडा नं ३ र जुगेपानी वडा नं २ का लागि बजेट रु १ करोड ३३ लाख विनियोजन गरेको छु ।

२६. साना तथा मझौला खानेपानी योजनाको निर्माण, संचालन तथा मर्मत सम्भार गरी सहज स्वच्छ खानेपानीको पहुँच सुनिश्चित गर्न सबै वडा मार्फत यथेष्ट बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
२७. गाउँपालिकाको गौरवको योजनाको रूपका कार्यान्वयनमा रहेको वडा नं १ को शारदा लिफ्ट खानेपानी योजना निर्माण सम्पन्नको चरणमा रहेकोले तत्कालै संचालनमा ल्याइनेछ ।

कृषि तथा पशुपालन

२८. सिद्ध कुमाख गाउँपालिकाको आर्थिक विकासमा टेवा पुर्याउने उद्देश्यले कृषि तथा पशुपन्छीको क्षेत्रमा काम गर्नको लागि ४५ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
२९. रैथाने जातका अन्नबालीको संरक्षण गर्न कोदो फाफर र जुनेलो जस्ता बालीको उत्पादन गर्न गाउँपालिका द्वारा आवश्यक अनुदान दिने व्यवस्था मिलाएको छु ।
३०. कृषि क्षेत्रका उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि गरी स्वरोजगारको अवसर सिर्जना गर्नको लागि कृषक लक्षित अनुदान तथा अगुवा कृषक तालिम संचालन गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
३१. पशु नश्ल सुधार मार्फत उत्पादकत्व वृद्धि गर्न कृत्रिम गर्भाधानको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाएको छु ।

रोजगारी तथा गरिबी निवारण

३२. नेपालको राष्ट्रिय चुनौतीको विषय बन्दै गएको गरिबी र बेरोजगारीको सामना गरि स्थानीय स्तरमा रोजगारीका अवसर सृजना गरि जनशक्ति पलायनलाई रोक्ने तर्फ हामी सबैको ध्यान केन्द्रित गरेका छौं ।
३३. शैक्षिक बेरोजगार व्यक्तिहरूलाई लक्षित गरी प्रतियोगितात्मक क्षमता विकासका लागि लोक सेवा तयारी कक्षा संचालनका लागि बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।
३४. महिला दलित विपन्न वर्ग सहभागी हुने गरि लघु उद्यम कार्यक्रम मार्फत व्यावसायिक तालिम प्रदान गर्ने छोटो तथा लामो अवधिको तालिम प्रदान गर्ने गरि उचित बजेट व्यवस्था मिलाएको छु ।
३५. सूचिकृत बेरोजगारहरूलाई न्यूनतम रोजगारीको अवसर सिर्जना गर्न प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम र मूख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम मार्फत योजना संचालन गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
३६. प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई थप ब्यवस्थित रूपमा कार्यान्वयन गर्नका लागि निर्माण योजनामा निर्माण सामग्री व्यावस्थापनका लागी गाउँपालिकाबाट बजेट साझेदारीको व्यवस्था मिलाएको छु ।

३७. सुरक्षित र मर्यादित बैदेशिक रोजगारीका लागि अभिमुखिकरण गर्न र बैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका व्यक्तिहरूको ज्ञान सिप र क्षमातालाई स्वदेशमै उपयोगको बातावरण सृजना गर्न सुरक्षित आप्रवासन कार्यक्रम शुरुवात गरिने गरि बजेटमा व्यवस्था गरेको छु ।

आर्थिक सहायता, विपद, उद्धार तथा राहत

३८. दैनिक जीवनयापन गर्न कठिन हुने विपन्न नागरिकहरूको शिक्षा, स्वास्थ्य तथा जीवनयापन सहायताका लागि आर्थिक सहायता उपलब्ध गराउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।

३९. विपद् व्यवस्थापन कार्यक्रमलाई एकिकृत गरी जोखिम न्यूनिकरण रोकथामका उपाय अवलम्बन, विपद् सामग्री व्यवस्थापन तथा उद्धार र राहतका लागि रु १५ लाख बजेट कोषको व्यवस्था मिलाएको छु ।

सुशासन तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाह

४०. सार्वजनिक प्रशासनलाई जवाफदेही, उत्तरदायी, नागरिकमैत्री र सुशासनयुक्त बनाउन कर्मचारी क्षमता विकास तालिम तथा प्रोत्साहनका कार्यक्रम गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।

४१. भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशिलताको नीति लिई सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा सर्वसुलभ, छरितो र प्रविधिमैत्री बनाउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था मिलाएको छु ।

४२. गाउँपालिकाले आवश्यकता महसुस गरि भर्ना गरेका करार शिक्षक तथा कर्मचारीहरूलाई राम्रो काम गर्नेलाई प्रोत्साहन तथा नराम्रो काम गर्नेलाई विदाइ गर्न कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहनका कार्यक्रम गरिनेछ ।

४३. करार शिक्षक तथा कर्मचारीले न्युन पारिश्रमिकतामा काम गर्नु पर्ने बाध्यता हामी सामु रहेकोले यसलाई गाउँपालिकाको श्रोत साधनका आधारमा समयानुकूल तलब सुविधा समायोजन तथा बृद्धि गरिनेछ ।

४४. करार शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको पोशाक भत्ता एक रुपता हुने गरी बजेट व्यवस्था मिलाएको छु ।

आदरणीय गाउँसभाका सभाअध्यक्ष एवं सभासद ज्यूहरु,

अब म आगामि आव २०८१/८२ को राजस्व परिचालनको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु ।

४५. आन्तरिक राजस्व परिचालनको अवस्था सुधार गर्न नसके सम्म गाउँपालिकालाई समृद्ध र आत्मनिर्भर बनाउन सकिदैन भन्ने विदितै छ । आन्तरिक राजस्व परिचालनको लागि करको दर र दायरा विस्तार गरी प्रभावकारी बनाइनेछ । कर प्रणालीलाई सरलीकृत र प्रविधिमैत्री बनाइनेछ ।

४६. स्थानिय बजार क्षेत्रमा दर्ता तथा नबिकरणको दायरामा आउने नसकेका सबै व्यावसायलाई नियमित बजार अनुगमन तथा नगर प्रहरी परिचालनका माध्यमबाट दर्ता तथा नबिकरण गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित गरिनेछ ।

४७. आर्थिक वर्ष २०८१/८२ को लागि निर्धारण गरिएको कर तथा राजस्वको दरलाई अनुसूचिमा उल्लेख भए बमोजिम लागु हुनेगरी आर्थिक विधेयक, २०८१ यहाँहरु समक्ष प्रस्तुत गरेको छु ।

अन्तमा आव २०८१/८२ को वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रमहरु तयारीको क्रममा विभिन्न चरणमा आफ्नो अमूल्य सुझाव र सहयोग प्रदान गर्नु हुने सम्पूर्ण जनसमुदायहरु, राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरु, गाउँपालिकाका अध्यक्ष ज्यू, वडाध्यक्ष ज्यूहरु, गाउँकार्यपालिकाका सम्पूर्ण सदस्य ज्यूहरु, गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु, अहोरात्र खटिएर काम गर्नु हुने राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु, गै.स.स., नागरिक समाज, पत्रकार मित्रहरु लगायत अन्य सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुमा समेत हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

धन्यवाद